


**ІСТОРИЯ УКРАЇНИ:**

**методичні рекомендації  
до виконання індивідуальних завдань**

**для студентів освітньо-професійного ступеня  
«фаховий молодший бакалавр»**

Запоріжжя 2026



УДК 930.85(477)(072)  
Ф76

Рекомендовано Науково-методичною  
радою ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
«МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»  
(протокол № 7 від 04.06.2026 р.)

**Автор:**

Фомін А.В., кандидат історичних наук, доцент

Ф76 Фомін А. В. Історія України : методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань для студентів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» всіх спеціальностей університету (обов'язкова навчальна дисципліна). Запоріжжя : ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА», 2026. 25 с.

У методичних рекомендаціях наведено поради і методичні підходи до виконання індивідуальних завдань з обов'язкової навчальної дисципліни «Історія України» для студентів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», вимоги до оформлення, подання та оцінювання результатів виконання індивідуальних завдань, рекомендована література, додатки.

**УДК 930.85(477)(072)**

© ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА», 2026  
© Фомін А.В., 2026




## ЗМІСТ

Вступ .....	4
Правила виконання індивідуальних завдань .....	6
Вимоги щодо технічного оформлення індивідуального завдання .....	8
Критерії оцінювання .....	9
Основні напрямки тематики есе .....	11
Розподіл тем індивідуальних завдань між тематичними розділами навчальної дисципліни .....	14
Рекомендована література .....	20
Додатки .....	23



## ВСТУП

Методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань з курсу «Історія України» розроблені для здобувачів освіти рівня «фаховий молодший бакалавр», з врахуванням того, що навчальна дисципліна має на меті формування цілісного бачення минулого нашої нації як фундаменту для майбутньої громадянської та професійної діяльності. Історія України є фундаментальною навчальною дисципліною гуманітарного циклу, адже історія як наука досліджує всі різновиди людської творчості в її розвитку від виникнення людства до сьогодення. Навчально-методичне видання, як і програма дисципліни, побудоване за проблемно-тематичним принципом, що дозволить вам не просто запам'ятовувати дати, а аналізувати складні історичні закономірності. Розвиток історичної свідомості, формування концептуального історичного бачення минулого нашої нації, напрацювання власної активної громадянської та патріотичної позиції; розвиток аналітичного мислення та сприйняття історичних та сучасних явищ, процесів та подій економічного, суспільно-політичного, культурного країни з критичної, наукової точки зору є загальною метою нашого освітнього компоненту. Велике значення для її досягнення має усвідомлення історичного розвитку демократичного суспільства, верховенства права. Однією з основних задач курсу в умовах війни є запобігання розповсюдження російських наративів та недостовірної історичної інформації, маніпуляцій у сфері суспільній свідомості. Особлива увага приділяється аспектам **Public History**, що дозволяє фахівцям інтегрувати історичні знання в сучасний культурний та соціальний контекст. Есе вчить структурувати хаос думок: виділяти головне, підбирати аргументи та робити чіткі висновки. Також важливою задачею цього виду навчальної активності є розвиток «soft skills» навичок: вміння переконувати, оформлювати письмово та презентувати



власну думку, доносити ідеї та професійні погляди до фахівців і нефахівців, критичного мислення, креативності, емпатії, адаптивності.

Індивідуальні завдання є інструментом самостійної роботи, що допомагає здобувачу освіти не лише глибше зрозуміти загальноісторичні процеси, а й сформуванню власну активну патріотичну позицію та культуру мислення, здатність мислити, оцінювати та приймати рішення: есе – це майданчик для інтелектуальної свободи, розвиток вміння висловлювати власні думки, базуючись на фактах.



## **ПРАВИЛА ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ**

1. Індивідуальні завдання виконуються згідно із затвердженим семестровим графіком.

2. Індивідуальне завдання в обов'язковому порядку завантажується в систему Moodle.

3. У разі необхідності захисту індивідуального завдання здобувач вищої освіти має пам'ятати основні його положення та вміти обґрунтовувати їх.

4. Індивідуальне завдання виконується з дотриманням академічних політик університету та не має містити плагіат. В разі необхідності, посилання на літературу оформлюються згідно стандарту (ДСТУ 8302:2015).

5. Індивідуальне завдання оцінюється викладачем до підведення підсумків змістовного модулю.

6. Здобувач вищої освіти має можливість редагувати відповідь, завантажуючи нові варіанти індивідуального завдання зі змінами та доповненнями, або обґрунтовувати власну думку щодо піднятої проблематики, до часу зняття поточної успішності у системі дистанційного навчання Moodle.

### **Рекомендації щодо виконання індивідуального завдання**


Індивідуальне завдання виконується здобувачами вищої освіти згідно з запропонованими викладачем темами. В процесі роботи над індивідуальним завданням тема може бути деталізована, звужена або уточнена. Здобувач вищої освіти має можливість не лише обрати тему індивідуального завдання, але й запропонувати власну та погодити її з викладачем. Теми індивідуальних завдань, для кращого розуміння проблематики, у курсі в системі Moodle та методичних рекомендаціях розподіляються між тематичними розділами навчальної дисципліни.



Індивідуальне завдання виконується у вигляді **есе**.

Даний вид завдань має безперечні переваги, які зробили його поширеним у визнаних університетах світового рівня. Зокрема, есе розвивають креативне та критичне мислення, здатність письмово формулювати власну думку, робити це послідовно та аргументовано. Воно сприяє розкриттю індивідуальних якостей здобувача вищої освіти. У творчому есе немає жорстких рамок, що дозволяє студенту проявити унікальний стиль мислення й письма. Є можливість поділитися особистими враженнями, почуттями або ідеями, у той же час, обґрунтовуючи їх. Есе дає можливість експериментувати з формою, стилем і способом подачі думок. Робота з цим видом завдань часто потребує дослідження теми, що розвиває інтерес до нових знань і розширює розуміння світу. Ви вчитеся працювати з різними джерелами інформації. Кожен здобувач / здобувачка освіти, навіть «Залізне серце», може обрати власний підхід до розкриття теми. Творчі есе вчать мислити самостійно, що є цінним у сучасному світі. Отже, творчі есе не лише сприяють успіхам у навчанні, а й допомагають здобувачу вищої освіти розвиватися особистісно, формуючи важливі навички, які знадобляться у подальшому житті.

**Есе** – короткий, як правило, прозовий твір, хоча може бути виконаний і у віршованій формі, який виражає особисту думку автора з певної теми. Воно має бути аналітичним, критичним, аргументованим та креативним. Його текст може містити думки, цитати, статистичну інформацію на підтвердження тих чи інших висловлених тез. У цьому разі запозичення мають бути оформлені згідно вимог відповідними посиланнями та списком використаної літератури. Як і будь яка робота, есе повинно складатися зі вступу (актуальності, постановки проблеми, мотивації здобувача вищої освіти, мети роботи), основної частини (викладу основного матеріалу, міркувань, фактажу, статистичної інформації, можливо,



ілюстративний матеріал, які розкривають безпосередній зміст теми) та висновків. Використовуйте науково-публіцистичний стиль подання матеріалу. Уникайте надмірного використання кліше, але додайте власні роздуми й емоційність. Тези, викладені у есе, мають бути послідовними й добре аргументованими. Висловлюйте власну думку, навіть якщо використовуєте чужі ідеї як основу. При підготовці есе не забувайте про те, що даний вид завдань, як правило, передбачає невеликий обсяг (максимум декілька сторінок тексту).

### **Вимоги щодо технічного оформлення індивідуального завдання**

Щодо технічного оформлення індивідуального завдання, то воно повинно містити найменування теми, прізвище та ім'я виконавця, дані про належність до академічної групи та спеціальності університету. Зазвичай для розміщення подібної інформації використовується титульний аркуш, шаблон якого наводиться у цих методичних рекомендаціях (**Додаток А**).

Стандартний обсяг есе становить 3 – 5 сторінок формату А4, шрифт – Arial, розмір шрифту – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25 см. Поля з усіх боків – 2 см. За окремим погодженням з викладачем тематики та підготовчого етапу дослідження також можуть бути представлені наукові роботи у вигляді тез, статей-доповідей на наукові конференції різних рівнів, а також статті до наукових видань у співавторстві з викладачем.

Наразі кількість передбачених навчальним планом спеціальності індивідуальних завдань у семестрі – два.

Максимальна оцінка за індивідуальне заняття – 9 балів.

Слід пам'ятати, що викладач завжди надасть консультативну допомогу при створенні есе за необхідності.

## КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

Кількість балів	Характеристика досягнень здобувача освіти
<b>0</b>	Академічна недоброчесність. У разі виявлення академічного плагіату, цитування або використання статистичних даних без належного оформлення посилань, здобувач освіти отримує 0 балів. У такому випадку він зобов'язаний підготувати та подати нове індивідуальне завдання, оформлене згідно з технічними вимогами, принципами корпоративної етики та академічної доброчесності.
<b>1 – 2</b>	Початковий рівень. Тема висвітлена фрагментарно або через механічну компіляцію джерел без власного аналізу. Робота має суттєві вади щодо технічного оформлення, відсутні посилання на використану літературу або вони оформлені з грубими порушеннями.
<b>3 – 4</b>	Задовільний рівень. Здобувач використовує компіляцію джерел з додаванням поодиноких власних прикладів. Тема висвітлена повно, але наведено лише короткі описові висновки. В оформленні списку літератури чи посилань наявні неточності.
<b>5 – 6</b>	Середній рівень. Робота має самостійний характер та чітку логічну структуру. Здобувач розрізняє основні факти, дотримується правил цитування та технічних вимог до оформлення.
<b>7 – 8</b>	Достатній рівень (Аналітичний). Здобувач аналізує події у їх взаємозв'язку, вміє аргументовано спростовувати історичні маніпуляції. Висновки обґрунтовані, присутня чітка особиста позиція. Технічне оформлення та посилання відповідають стандартам.



<b>Кількість балів</b>	<b>Характеристика досягнень здобувача освіти</b>
<b>9</b>	Високий рівень (Творчий). Здобувач демонструє творче осмислення теми, проводить глибокі паралелі між історією та сучасними процесами (зокрема у професійній сфері). Робота вирізняється оригінальністю, досконалою логікою та бездоганним дотриманням усіх етичних і технічних вимог.



## ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ТЕМАТИКИ ЕСЕ:

1. Людина та історія.
2. Соціально-історична антропологія в Україні.
3. Революція: фактор руху чи руйнування?
4. Історія тілесності.
5. Мікроісторія.
6. Геноцид як явище в українській історії.
7. Масові депортації як частина імперської політики в Україні.
8. Окупаційні режими.
9. Соборність крізь століття.
10. Русь – Україна та сучасність.
11. Язичництво у сучасній національній культурі.
12. Нації та націоналізм у державотворенні.
13. Національно-визвольний рух.
14. Національне лідерство (оберіть період та постать / постаті).
15. Козацтво у національному / світовому контексті.
16. Бароко та національна культура.
17. Історична регіоналістика (Донеччина, Крим, Запоріжжя (або інший регіон) в історичному просторі України, на ваш вибір).
18. Карпатська Україна.
19. Індивід і суспільство: соціальна та національна ідентифікація.
20. Екоісторія.
21. Історія науки і техніки (в тому числі гірничя справа, металургія, діджиталізація).
22. Історія «Метінвест»: підприємства, люди, технології.
23. Міська історія.
24. Розвиток інформаційного суспільства в Україні.
25. Україна в умовах «зеленого переходу».



26. Українська діаспора: досвід збереження національної ідентичності.
27. Рашизм: історичний виклик новітньої історії.
28. Public History та історична політика.
29. Діджиталізація історії.
30. Втілення економічних теорій у суспільно-економічній практиці.



Зважайте на те, що:

- Перелік тематики не є вичерпним.
- Деталізація за темами наведена у наступного розділі.
- Ви можете запропонувати власні теми індивідуальних завдань.
- Теми одного здобувача вищої освіти не можуть співпадати.
- При виконанні індивідуальних завдань необхідно дотримуватися академічних політик.
- Плагіат заборонений.
- Есе здобувачів вищої освіти ні при яких обставинах не можуть співпадати між собою за змістом.
- При запозиченні тексту, наведенні цитат, статистичних даних, віршів, зображень та іншої інформації необхідно робити посилання на їх джерела та використану літературу, вказавши у квадратних дужках номер джерела у списку літератури та (через кому) номер (або номери) сторінки. Наприклад: [1, С. 9].
- Список використаної літератури має бути оформлений згідно Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».
- Приклади оформлення бібліографічного опису використаних джерел та літератури наведені у **Додатку В** цих методичних рекомендацій.
- Наведена у методичних рекомендаціях література не є вичерпною, навіть враховуючи додаткову. Здобувач вищої освіти має набувати навички самостійного пошуку джерел інформації, що є одним з основних програмних результатів навчання.



## РОЗПОДІЛ ТЕМ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ МІЖ ТЕМАТИЧНИМИ РОЗДІЛАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### **Тема 1. Русь та Україна: політика, економіка, культура.**

Орієнтовні індивідуальні завдання з теми:

- Язичництво та його вплив на різні аспекти національної культури.
- Роль торгівлі у розвитку Русі: шлях «із варяг у греки».
- Екофактори в історії Русі.
- «Русь і Європа: чи був Київ XI століття частиною європейського політичного простору?»
- «Спадщина Русі у сучасній міжнародній політиці: хто насправді має право на історичний бренд?»
- Впливи Сходу у політичній та правовій культурі з часів Русі.
- Русь у сучасних масмедіа: образ княжої доби у сучасній маскультурі (повнота / достовірність / гейміфікація).
- Давньоруське залізо: розвиток металургії та ковальства. Таємниці «булатної сталі».
- «Боротьба за київську спадщину: чому привласнення історії Русі є частиною сучасної гібридної війни?»

### **Тема 2. Українське козацтво крізь призму вітчизняної історії.**

Орієнтовні індивідуальні завдання з теми:

- Роль козацтва у націотворенні.
- Козацька система врядування: розвиток засад демократії.
- Україна – спадкоємиця традицій та менталітету Речі Посполитої?
- «Від Стамбула до Парижа: як козацька дипломатія балансувала у світовій політиці.



- Вільне козацтво 1917–1921 рр.: як пам'ять про Січ допомогла відродити армію під час Української революції.
- Козацький спадок у боротьбі УПА та сучасному українському спротиві.
- Козаки у сучасній маскультурі: література, фільми, гейміфікація – глобальний бренд українського лицарства.
- Україна як морська держава: аналіз морських походів козаків.
- Козацьке лідерство: історичний досвід.
- Глобалізація торгівлі та козацтво: на перетині цивілізацій.
- Кримський вузол: аналіз Війська Запорозького як суб'єкта міжнародних відносин у трикутнику Польща – Крим – Туреччина.
- Козацька минувшина мого краю.

### **Тема 3. Проблема Соборності українських земель.**

Орієнтовні індивідуальні завдання з теми:

- Зародження ідей Соборності у часи Давної Русі.
- Спадщина Русі як фундамент соборності.
- Проблема Соборності в період Гетьманщини: політичні виклики XVII століття.
- Роль політичних і культурних діячів у реалізації ідеї Соборності.
- Карпатська Україна 1939 року: нездійснена мрія про Соборність.
- Роль діаспори у збереженні ідеї Соборності.
- Українські землі у складі ВКЛ та Речі Посполитої: чи зберігалось відчуття єдності народу в умовах відсутності власної держави?
- Світове українство сьогодні.



## **Тема 4. Революції в історії України: фактор росту чи джерело кризи.**

Орієнтовні індивідуальні завдання з теми:

- Що вважати революцією?
- Революція на граніті: перша ластівка політичних змін.
- Лідери революції: спільне та особливе.
- Роль революцій у формуванні сучасної України: від Гетьманщини до Майдану.
- Революція і сексуальна революція.
- Інформаційна революція та революції в Україні.
- Пам'ять про революції у публічному просторі та їх суспільне сприйняття.
- Україна в епоху Industry 4.0: чи може цифрова революція стати ключем до відновлення промислового потенціалу після війни?
- Військово-технічна революція сучасності: як українські інновації на полі бою змінюють світові стандарти безпеки.
- Кібернетичний прорив Віктора Глушкова: Україна могла стати центром світової IT-індустрії у 1960-х роках? (контекст наукових революцій).
- Емансипація та жіночий рух у революційних процесах.
- Революція у кінооб'єктиві.
- Декомунізація як революція пам'яті (від кінця 1980-х до сьогодні).

## **Тема 5. Радянські голодомори в Україні.**

Орієнтовні індивідуальні завдання з теми:

- Концепція Рафала Лемкіна: чому засновник терміну «геноцид» вважав Голодомор класичним прикладом нищення нації.
- Голокост як геноцид періоду Другої світової війни.



- Голодомор 1932 – 1933 років як геноцид українського народу.
- Спротив українського селянства радянській геноцидній політиці.
- Масові депортації як елемент геноцидної політики.
- Міжнародна реакція на Голодомор 1932–1933 років: від мовчання до визнання.
- Роль пропаганди у приховуванні злочину: як сталінський режим маніпулював міжнародною думкою.
- Пам'ять про Голодомор: від радянського замовчування до суспільного та наукового усвідомлення.
- Рашистський спротив поверненню пам'яті про Голодомор. Нищення пам'яті про геноцид на окупованих росією територіях.
- Відображення Голодомору у масовій культурі / мистецтві / літературі.
- Мікроісторичний вимір та родинна пам'ять про Голодомори.

## **Тема 6. Національно-визвольний рух ХХ ст.: форми, методи, напрями, дійові особи.**

Орієнтовні індивідуальні завдання з теми:

- Ідеологічні засади національно-визвольного руху.
- Лідери національного руху ХХ століття та їх роль у державотворенні (необхідно обрати постать для створення есе).
- Митрополит Андрей Шептицький: духовний провідник національного руху.
- Жіночий фактор у національно-визвольному русі ХХ століття.
- Національно-визвольний рух у історичній пам'яті та публічному просторі.
- Проблема меморіалізації подій та учасників Другої світової війни.



- Підпільна логістика: як була організована система зв'язку, криївок та постачання УПА в умовах повної блокади?
- Інформаційна війна середини ХХ ст.: як це можливо у системі тотальної цензури та стеження?
- Правозахисний етап руху: як боротьба за права людини в СРСР стала шляхом до державної незалежності.
- Євген Коновалець: як професійний військовий створив найпотужнішу політичну організацію українців.
- Пласт у національному русі.
- Церква у підпіллі: роль духовенства (УГКЦ та УАПЦ) у збереженні ідентичності та підтримці визвольного руху.
- Мистецтво як зброя: роль художників, поетів та композиторів у формуванні естетики національного спротиву (від пісень УПА до шістдесятників).

## **Тема 7. Становлення політичної нації.**

Орієнтовні індивідуальні завдання з теми:

- Що таке нація?
- Етнічна нація vs Політична нація.
- Націєтворення за часів панування імперій.
- Проблема становлення сучасної політичної еліти.
- Національна ідентичність в умовах глобалізації.
- Українська політична нація: роль історичної пам'яті у формуванні спільності.
  - Роль ЗМІ та соціальних мереж у формуванні української політичної нації.
  - Цифрова ідентичність: як соціальні мережі формують сучасні уявлення про те, що означає бути українцем (аналіз трендів та мемів).



- Історична пам'ять у смартфоні: як меми, короткі відео та соціальні мережі формують сучасний «пантеон героїв».
- Національна ідентичність у процесі модернізації – індустріалізація, урбанізація, зміни цінностей.
- Пам'ять, символи і ритуали у конструюванні національної ідентичності – свята, монументи, герої.
- Роль культури і мистецтва у конструюванні національного нарративу.




## РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко О. Д. Історія України : навч. посіб. Київ : Академія, 2021. 640 с.
2. Історія України: суспільство, культура, державність : навч. посіб. / П. В. Вербицька та ін. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 267 с.
3. Мицик Ю. А. Історія України : навч. посіб. Київ : Кліо, 2015. 677 с.
4. Кралюк П. М. Історія України «без брому». Розвиток державності на українських землях. Харків : Фоліо, 2020. 423 с.
5. Історія української культури : навч. посіб. Київ : КНУБА, 2015. 199 с.
6. Кендус О. З. Історія української культури : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. 235 с.
7. Зінкевич Р. Д. Історія державності та культури України : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020. 239 с.

### *Додаткова*

1. Анісімов В. В. Історія української культури: слов.-довід. : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Київ : УБС НБУ, 2014. 319 с.
2. Апанович О. Гетьмани України і кошові отамани Запорозької Січі. Київ : Либідь, 1993. 288 с.
3. Україна: політична історія. ХХ – початок ХХІ століття / В. Баран та ін. Київ : Парламентське видавництво, 2007. 1028 с.
4. В'ятрович В. Україна. Історія з грифом «секретно». Київ : КСД, 2014. 512 с.
5. Геноцид в Україні 1932-1933 рр.: за матеріалами кримінальної справи № 475 / упоряд. М. Герасименко, В. Удовиченко. Київ, 2014. 560 с.
6. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації ХІХ-ХХ століття. Київ : Генеза, 2000. 356 с.
7. Грицак Я. Страсті за націоналізмом: історичні есеї. Київ : Критика, 2004. 344 с.
8. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. Київ : Портал, 2021. 432 с.
9. Гуржій О. І. Козацька Україна. Історія Гетьманської держави (ХVІІ-ХVІІІ ст.). Київ : Арії, 2020. 367 с.
10. Дисиденти : збірник інтерв'ю. Харків : Віват, 2021. 348 с.
11. Дейвіс Н. Європа. Історія. Київ : Основи, 2000. 1464 с.
12. Довжук І. В. Нова історія України (середина ХVІІ-початок ХХ ст.) : підручник. Луганськ : Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2010. 732 с.
13. Державна планова система України: історія становлення та розвитку / за ред. Б. Я. Панасюк. Київ : КНЕУ, 2005. 412 с.

- 
- 14 Економічна історія України : історико-економічне дослідження : в 2 т. Київ : Ніка-Центр, 2011.
  - 15 Епллбом Е. Історія ГУЛАГу. Київ : Києво-Могилянська академія, 2010. 511 с.
  - 16 Епллбом Е. Залізна завіса. Прибокоркання Східної Європи, 1944-1956. Київ : Києво-Могилянська академія, 2017. 622 с.
  - 17 Епллбом Е. Червоний голод. Війна Сталіна проти України. Київ : HREC PRESS, 2018. 437 с.
  - 18 Зайцев О. Український інтегральний націоналізм (1920 - 1930-ті) роки. Нариси інтелектуальної історії : монографія. Київ : Критика, 2013. 483 с.
  - 19 Пеленський Я. Боротьба за спадщину Київської Русі. Київ : Наш формат, 2018. 493 с.
  - 20 Плохій С. М. Козацький міф. Історія та націєтворення в епоху імперій. Київ : Laurus, 2013. 436 с.
  - 21 Плохій С. М. Загублене царство. Історія «Русского мира» з 1470 року до сьогодні. Харків : ФОЛІО, 2019. 306 с.
  - 22 Плохій С. М. Чорнобиль. Історія ядерної катастрофи. Харків : Бібколектор, 2019. 395 с.
  - 23 Плохій С. Остання імперія. Занепад і крах Радянського Союзу. Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2020. 506 с.
  - 24 Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2021. 509 с.
  - 25 Плохій С. «Атоми і попіл: глобальна історія ядерних катастроф». Київ : Наш формат, 2024. 344 с.
  - 26 Снайдер Т. Криваві землі: Європа поміж Гітлером та Сталіним. Київ : Дуліби, 2015. 583 с.
  - 27 Снайдер Т. Українська історія, російська політика, європейське майбутнє: статті та публічні виступи. Київ : Дух і Літера, 2014. 225 с.
  - 28 Снайдер Т. Перетворення націй. Польща, Україна, Литва, Білорусь, 1569-1999. Київ : Дух і Літера, 2016. 460 с.
  - 29 Снайдер Т. Чорна земля. Голокост як історія і застереження: дослідження. Київ : Медуза, 2017. 394 с.
  - 30 Таїрова-Яковлева Т. Г. Гетьмани України. Історії про славу, трагедії та мужність. Київ : Кліо, 2015. 422 с.
  - 31 Nature's End. History and the Environment / ed. by Sverker Sorlin, Paul Warde. London : Palgrave Macmillan 2009.

#### *Web-ресурси*

1. Офіційний сайт законодавства України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>



3. Ізборник. Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації. URL: <http://litopys.org.ua/>
4. Інститут історії України Національної академії наук України. URL: <http://www.history.org.ua>
5. Український інститут національної пам'яті. URL: <https://uinp.gov.ua/>
6. Козацтво XV-XXI ст. <http://www.cossackdom.com/indexu.html>
7. Ukrainian Institute of National Remembrance :Youtube. URL: [www.youtube.com/@UINPOfficial](http://www.youtube.com/@UINPOfficial)
8. LikБез. Історичний фронт : YouTube. URL: [www.youtube.com/@likbezua](http://www.youtube.com/@likbezua)
9. Локальна історія : Youtube. URL: [www.youtube.com/@localhistoryUA](http://www.youtube.com/@localhistoryUA)
10. Реальна історія : Youtube. URL: [www.youtube.com/@realnaistoriya](http://www.youtube.com/@realnaistoriya)
11. Новітня історія України: від початку Другої світової війни до сучасності :Prometheus. URL: [https://prometheus.org.ua/course/course-v1:KNU+101+2014\\_T2](https://prometheus.org.ua/course/course-v1:KNU+101+2014_T2)

**ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»**

**Департамент фахової передвищої освіти**

**ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ №**

з обов'язкової навчальної дисципліни:

Історія України

**Тема роботи:**

---

**Виконав/виконала :**

Студент/студентка  
групи

---

ПІБ.....

**Перевірив:**

доц. Фомін А.В.

**Запоріжжя**  
**2XXX**



## Додаток В

**Приклади** оформлення бібліографічного опису використаних джерел та літератури (згідно Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»).

Тип джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	Бовтуненко О.Л. Історія України. Львів : «ЛСТУ», 2029. 959 с.
Два автори	Ліс С. І., Корнім О. П. Філософія освіти : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький: «ПКТЦ», 2039. 276 с.
Три автори	Пустівой В. В., Ларсим Ю. Л., Юкид Ж.С. Безпека небезпеки : монографія. Харків : ХНПУ, 2027. 248 с.
Чотири автори	Інновації : навч. посіб. / Гура Д. Т., Чека О. С., Гриб О. М., Макар Ю. В. Тернопіль : ЗНУ, 2076. 989 с.
П'ять і більше авторів	Охорона: навч. посіб. / З. І. Підпільна та ін. 2-ге вид. Обухів : ЦУЛ, 2027. 564 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	Бут М. П., Пачур О. П., Петро Т. В. Психологія : навч. посіб. / за ред. Й. П. Лулула. Рівне : КУЛ, 2027. 392 с.
Без автора	Міжнародні відносини : монографія / за ред. Ю. А. Каланчука. Луцьк : КУЛ, 2026. 462 с.
Автореферати дисертацій	Перов Ю. П. Музикопепія : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 19.00.09. Київ, 2029. 32 с.
Дисертації	Клію М. М. Соціальний розвиток підприємств : дис. ... д-ра екон. наук : 09.00.09. Рівне, 2028. 344 с.
Законодавчі та нормативні документи	Процесуальний кодекс України : Закон України від 29.07.2019 р. № 3393-VI. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 48-49. Ст. 236. Про освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2018. URL: <a href="http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18">http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18</a> (дата звернення: 15.11.2018).
Архівні документи	Лист Голови Співки «Первоцвіт» Г. Ф. Петренка на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Поповича щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. Архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.

Патенти	Вугільний комбайн: пат. 17748 Україна: МПК2 C00K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.09; опубл. 27.08.09, Бюл. № 15. 4 с.
Стандарти	ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.
Каталоги	Історична спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Петров, О. В. Олійник. Харків, 2000. 64 с.
Бібліографічні покажчики	Іван Марченко : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Петрик. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 9).
Частина видання: книги	Окса А. П. Економічна політика. Двадцять років з правом : вибрані праці. Харків, 2027. С. 225–310.
Частина видання матеріалів конференцій (тези доповіді)	Оксіген І. І., Перець І.П. Дослідження проблем в Україні очима молодих вчених : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Луцьк, 3-5 жовтня. 2026 р. Луцьк, 2026. С. 20–43.
Частина довідкового видання	Гарбузова Г.М. Інноваційні педагогічні технології. Основи педагогіки освіти : словник термінів / за ред.: Т. О. Дмика, В. К. Колва. Рівне, 2024. С. 54–55.
Частина видання: продовжуваного видання	Безрук С. А., Хмель А. А. Дослідження оболонки. Вісник Запорізького університету. Фізико-математичні науки. Запоріжжя, 2025. № 3. С. 153–169.
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	Ксен Л., Куль Ю. Переваги роботи. Урядовий кур'єр. 2027. 1 листоп. (№ 109). С. 9.
Електронні ресурси	Дудь Р. А. Функції служби за законодавством України // Астрономічний науковий електронний журнал. 2027. № 9. С. 135–158. URL: <a href="http://sej.org.ua/5_2017/32.pdf">http://sej.org.ua/5_2017/32.pdf</a> . (дата звернення: 10.11.2032).



*Навчально-методичне видання*

**Фомін Андрій Володимирович**

**Історія України:**

**методичні рекомендації  
до виконання індивідуальних завдань**  
для студентів освітньо-професійного ступеня  
«фаховий молодший бакалавр»  
всіх спеціальностей університету  
(обов'язкова навчальна дисципліна)

Самостійне електронне мережеве видання

Публікується в авторській редакції